

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 95/2012-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. apríla 2012 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka v konaní o sťažnosti J. F., B., zastúpenej advokátom JUDr. A. B., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 218/2008 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. F. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 218/2008 **p o r u š e n é b o l o .**
2. Okresnému súdu Trenčín **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 218/2008 konať bez zbytočných prieťahov.

3. J. F. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur) ktoré je Okresný súd Trenčín p o v i n n ý zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trenčín je p o v i n n ý uhradiť J. F. trovy právneho zastúpenia v sume 485,24 € (slovom štyristoosemdesiatpäť eur a dvadsaťštyri centov) na účet jej advokáta JUDr. A. B., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. februára 2012 doručená sťažnosť J. F., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. A. B., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 218/2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka «... je účastníkom súdneho konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 14C 218/2008 v procesnom postavení žalovanej. Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva k pozemkom v k. ú. Č.

Predmetné konanie sa začalo podaním žaloby na súde... 24. 9. 2008 na miestne nepríslušný Okresný súd Považská Bystrica. Miestne nepríslušný Okresný súd Považská Bystrica postúpil spis okresnému súdu, kde sa vedie pod spisovou značkou 14C 218/2008...

Na pojednávaní dňa 2. 2. 2009 okresný súd bez návrhu ktoréhokoľvek z účastníkov rozhodol, že sa nariaduje vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézie a kartografie, „aby preskúmal či odporkyňa vlastní nejakú neknižovanú parcelu“. Od tohto momentu je konanie pred okresným súdom poznačené zbytočnými prietahmi. Procesné uznesenie zo dňa 2. 2. 2009 vykonal okresný súd až písomným uznesením dňa 31. 8. 2009,

ktorým ustanovil do konania znalca Ing. J. M. zo Ž., s lehotou 60 dní odo dňa prevzatia spisu na vypracovanie znaleckého posudku. Dňa 1. 10. 2009 toto uznesenie zmenil tak, že ustanovil do konania namiesto znalca Ing. J. M. znalca Ing. M. K. zo Ž. Dňa 3. 11. 2009 zmenil okresný súd aj toto uznesenie tak, že miesto znalca Ing. M. K. ustanovil znalca Ing. A. K. z N. Dňa 7. 10. 2010 sťažovateľka písomne urgovala okresný súd o ďalší postup vo veci. Dňa 12. 11. 2010 podala sťažovateľka sťažnosť predsedníčke okresného súdu, kde poukázala na to, že okresný súd na jej písomnú urgenciu nereagoval a v konaní dochádza k zbytočným prieťahom, požiadala predsedníčku súdu o prijatie opatrení na odstránenie prieťahov a o urýchlenie postupu vo veci. Dňa 22. 11. 2010 okresný súd uložil sťažovateľke, aby zložila preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Dňa 23. 11. 2010 odpovedala predsedníčka okresného súdu sťažovateľke, že upozornila zákonnú sudkyňu na povinnosť konať vo veci bez zbytočných prieťahov a ospravedlnila sa sťažovateľke za vzniknuté prieťahy v konaní; prisľúbila sledovanie veci v pravidelných intervaloch až do jej právoplatného skončenia. Sťažovateľka napadla uznesenie o preddavku na trovy znaleckého dokazovania odvolaním, ktoré krajský súd uznesením zo dňa 27. 4. 2011 uznal ako nedôvodné a uznesenie okresného súdu potvrdil. Dňa 23. 6. 2011 okresný súd predĺžil znalcovi lehotu na vypracovanie znaleckého posudku o 60 dní odo dňa poskytnutia preddavku, súčasne upravil účtáreň súdu na zaplatenie preddavku na bankový účet znalca. Od tej doby podľa vedomostí sťažovateľky súd vo veci nevykonal žiadny úkon.»

Sťažovateľka poukazuje na to, že «Prvoradou povinnosťou súdu a sudcu je organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil ten stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa osoba obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Takáto povinnosť je konkretizovaná jednak v § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, jednak v § 100 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd bez ďalších návrhov tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, a napokon v § 114 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého predseda senátu pripraví konanie tak, aby bolo možné rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní...

Z hľadiska faktickej zložitosti veci možno konštatovať, že vec tvorí bežnú časť rozhodovacej praxe všeobecných súdov a nevyznačuje sa špecifickosťou či osobitnou náročnosťou, skutkovou či právnou.

Správanie sťažovateľky je súčinnosťné, nijako sa na vzniknutých prietáhoch nepodieľala. Sťažovateľka síce podala odvolanie voči uzneseniu zo dňa 22. 11. 2010, ktorým jej okresný súd uložil zložiť preddavky na znalca, argumentujúc, že ona návrh na ustanovenie znalca nepodala, ani znalecké dokazovanie nie je v jej prospech, pretože dôkazné bremeno nesie v konaní žalobca; Ústavný súd SR však judikoval, že využitie procesných práv účastníkov konania nemožno im započítať na ťarchu (mutatis mutandis III. ÚS 192/02, III. ÚS 82/05). Preto pokiaľ sťažovateľka využila svoje právo na podanie odvolania, nijako sa na vzniknutých prietáhoch nepodieľala; navyše podľa jej informácií sa na krajský súd predkladal len tzv. „zberný“ spis a hlavný spis bol počas rozhodovania krajského súdu u znalca.

Pri skúmaní tretieho kritéria, t. j. postupu súdu v konaní, je potrebné uviesť, že prietáhmi je poznačené konanie okresného súdu odo dňa konania pojednávania nariadeného na termín 2. 2. 2009. Od tejto doby bol okresný súd nečinný (do 31. 8. 2009, pretože až v tento deň realizoval písomným vyhotovením svoje procesné uznesenie z pojednávania konaného dňa 2. 2. 2009), resp. neefektívne činný (od 31. 8. 2009), pretože súd ustanovoval do konania znalcov Ing. M. a Ing. K., ktorí zhodne uviedli, že zo zdravotných dôvodov nemôžu znalecký posudok vyhotoviť. Tomuto neefektívnemu postupu mohol súd účinne predísť tým, že by dopredu telefonicky kontaktoval znalcov, ktorých mieni do konania ustanoviť s tým, či im pri vypracovaní znaleckého posudku v tejto veci nebránia objektívne prekážky a ustanovil ich do konania až po ich vyjadrení. Následne okresný súd ustanovil do konania znalca Ing. K., ktorý na podklade uznesenia zo dňa 3. 11. 2009 mal vypracovať znalecký posudok v lehote 60 dní odo dňa prevzatia spisu a podľa vedomostí sťažovateľky sa tak nestalo ani do dňa spisania tejto ústavnej sťažnosti (17. 2. 2012). Pripomíname, že okresný súd zodpovedá aj za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva za účelom udržania primeranej rýchlosti postupu v konaní (napr. v ustanovení § 53 Občianskeho súdneho poriadku), a to napríklad aj vo vzťahu k súdnym znalcom. Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca (napr. III. ÚS 111/01, II. ÚS

216/09 a pod.). Rovnako nemožno prehliadnuť, že okresný súd uvoľnil znalcovi preddavok až dňa 23. 6. 2011, teda takmer dva roky po tom, ako ho do konania ustanovil, čo rovnako svedčí o tom, že súd neefektívne postupoval pri organizácii činnosti znalca (por. II. ÚS 258/2011).».

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Okresný súd Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 14C 218/2008 porušil základné právo sťažovateľky J. F. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresný súd Trenčín je povinný vyplatiť J. F. sumu 5.000 € ako primerané finančné zadosťučinenie, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresnému súdu Trenčín sa prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

4. Okresný súd Trenčín je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 323,50 € na účet jeho právneho zástupcu, advokáta JUDr. A. B., B., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky prijal na ďalšie konanie uznesením č. k. I. ÚS 95/2012-13 z 29. februára 2012.

Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k prijatej sťažnosti.

Predsedníčka okresného súdu na výzvu ústavného súdu reagovala podaním z 19. marca 2012, v ktorom uviedla: „Tunajšiemu súdu bolo dňa 12. 3. 2012 doručené podanie Ústavného súdu, ktoré sa týka namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov článku 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 14C/218/2008.

Oznamujem Vám, že netrvám na tom, aby sa konalo ústne pojednávanie v predtým uvedenej veci ústavného súdu. Dovolím si však dať do pozornosti, že spis ktorého zaslanie požadujete v predmetnej veci, sa nachádza u znalca Ing. A. K., N. a z toho dôvodu Vám ho toho času nemôžem zaslať. Zákonná sudkyňa uvedeného znalca vyzvala na jeho vrátenie a predloženie posudku dňa 24. 2. 2012.

Vzhlľadom na uvedenú skutočnosť nie je možné toho času zaslať Vám kvalifikované stanovisko k sťažnosti J. F. evidovanej na Vašom súde. Potvrdiť môžem iba to, že zákonná sudkyňa bola v minulosti na nutnosť plynulého konania v súvislosti so sťažnosťou na prieťahy písomne upozorňovaná. Aj vzhlľadom na túto skutočnosť budem jej ďalší postup z hľadiska rýchlosti sledovať.“

Sťažovateľka sa v liste doručenom ústavnému súdu 12. apríla 2012 prostredníctvom svojho advokáta vyjadrila k podaniu predsedníčky okresného súdu z 19. marca 2012 takto:

„1. Pokiaľ predsedníčka okresného súdu uvádza, že spis sa t. č. nachádza u znalca a z toho dôvodu ho nemôže ústavnému súdu zaslať a že zákonná sudkyňa vyzvala znalca na vrátenie spisu a predloženie posudku dňa 24. 2. 2012, je potrebné z našej strany uviesť, že sudca je podľa § 117 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov a súčasne podľa § 100 ods. 1 OSP akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Je zrejmé, že súd nevyužil voči znalcovi žiadne účinné (poriadkové) opatrenia, ktoré mu OSP dáva k dispozícii a nerešpektovanie procesných lehôt znalcom súd iba pasívne toleruje na úkor ústavných práv sťažovateľky.

2. Aj samotná predsedníčka súdu bez ďalších záverov konštatuje, že zákonná sudkyňa už bola v minulosti na nutnosť plynulého konania v súvislosti so sťažnosťou na prieťahy písomne upozorňovaná a jej ďalší postup bude predsedníčka z hľadiska rýchlosti sledovať. Rovnaký prísľub však dostala sťažovateľa aj od predchádzajúcej predsedníčky súdu, avšak tento prísľub sledovania veci z hľadiska Jej rýchlosti nemal žiadny efekt. Aj vzhlľadom na túto skutočnosť je zrejmé, že v tomto prípade Je daná právomoc Ústavného súdu SR zasiahnuť, pretože Iné prostriedky nápravy porušovania práv sťažovateľky zlyhali (t. j. ústavná sťažnosť je pre sťažovateľku ultima ratio – posledný prostriedok).“ Sťažovateľka zároveň vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Ústavný súd upustil so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na nevyhnutnosť nariadenia znaleckého dokazovania možno napadnuté konanie považovať po vecnej stránke za zložitejšie. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemôže pripísať len na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení nenamietala zložitosť napadnutej veci.

Po právnej stránke konanie o určenie vlastníckeho práva je vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov a ktorá nie je zložitá.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by s'ťažovateľka prispela k zbytočným priet'ahom v konaní.

Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedeného základného práva a iného práva, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek skutočnosti, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04). Ústavný súd zároveň pri posudzovaní prihliadal aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Konanie na okresnom súde začalo 24. septembra 2008. Pojednávanie konané 2. februára 2009 okresný súd odročil pre účely vypracovania znaleckého posudku. Do doby rozhodovania ústavného súdu o s'ťažnosti nebol znalecký posudok vypracovaný. Ústavný súd musí konštatovať, že z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, aby ani po uplynutí viac ako 3 rokov a dvoch mesiacov nebol znalecký posudok vypracovaný.

Ústavný súd nepovažoval za potrebné do detailov rozoberať všetky úkony, ktoré okresný súd od 2. februára 2012 vykonal, keďže doba 3 rokov a 2 mesiacov, počas ktorej okresný súd nebol schopný zabezpečiť vypracovanie znaleckého posudku, nemôže byť ničím ospravedlniteľná.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na judikatúru ESĽP, podľa ktorej „Zodpovednosť štátu sa môže spojiť s nesprávnym postupom, ako aj s nečinnosťou, pričom štát znáša zodpovednosť nielen za nedostatky v postupe sudcov, ale aj za ďalšie osoby vstupujúce do konania v oficiálnom postavení. Aj takto zapríčinené nedostatky sa z hľadiska zodpovednosti pripisujú sudcovi, ktorý je zodpovedný za prípravu veci a rýchle vedenie konania.“ (Capuano Case, s. 13).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 218/2008 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 218/2008 konal bez zbytočných priet'ahov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiadala o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 5 000 € z týchto dôvodov: „... *zdlhavosťou namietaného konania naďalej pretrváva a prehľbuje sa stav jej právnej neistoty, v ktorej sa ocitla po podaní žaloby žalobcom v skúmanom konaní. Žalobca si uplatňuje nárok na určenie vlastníctva k pozemkom pri jej rekreačnej chate, kde trávi svoje voľné chvíle a ktorá bola postavená na pozemku, ktorý patril jej právnym predchodcom. K tomuto miestu má hlboké citové a rodinné väzby preto ťažko znášala, keď sa dozvedela o zámere súkromného podnikateľa narušiť toto tiché prírodné prostredie výstavbou cestnej komunikácie k hotelu v jeho vlastníctve. Podanie žaloby žalobcom bol prostriedok nátlaku na jej osobu, pretože voči výstavbe sa aktívne postavila. Verila preto, že vec bude rýchlo a spravodlivo vyriešená. Plynutím času strácala dôveru v súdne orgány Slovenskej republiky, strácala dôveru v spravodlivosť a nadobudla pocit, že jej právo na súdnu ochranu nemá reálny obsah. Bezvýsledné a vleklé konanie využil súkromný podnikateľ, na popud ktorého žalobca podával žalobu v tomto konaní a cestou komunikáciu pred rekreačnou chatou sťažovateľky (aj cez pozemky vo vlastníctve sťažovateľky) zhotovil zo dňa na deň bez stavebného povolenia. Paradoxne, stavebný úrad, ktorý na podnet sťažovateľky a jej syna konal o odstránení alebo dodatočnom stavebnom povolení stavby, toto správne konanie prerušil až do právoplatného skončenia skúmaného konania na Okresnom súde Trenčín, sp. zn. 14C 218/2008, preto sťažovateľka má eminentný záujem na rýchlosti tohto konania.*“

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd vzhľadom na okolnosti danej veci zakladajúce namietané porušenie základného práva (doterajšiu dĺžku súdneho konania, dobu priet'ahov okresného súdu v konaní) považoval za odôvodnené priznať s'ťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť s'ťažovateľke v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním s'ťažovateľky advokátom v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd ich vyčíslil sumou 485,24 € spolu za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2012 po 127,16 €, a to prevzatie a príprava zastúpenia, podanie s'ťažnosti, vyjadrenie k podaniu predsedníčky okresného súdu z 19. marca 2012 a 3-krát po 7,63 € za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Keďže právny zástupca s'ťažovateľky je platiteľom dane z pridanej hodnoty, táto suma bola zvýšená ešte o 20 % DPH v sume 80,87 € .

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2012